

שלום לך הנבחן!

קרא בעיון את ההוראות בדף זה ונהג בדיוק לפיהן. אי מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות שונות ואף להביא לידי פסילת בחינתך. הבחינה נועדה לבדוק את הישגיך האישיים, ולכן עבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ע"י קבלת חומר כתוב או בשיחות בע"פ, ואין לעזור לנבחנים אחרים גם אם פנו אליך. אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות מכשירי קשר למיניהם וכו' – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. אם ברשותך חומר עזר שאינו מותר בשימוש, מסור אותו לידי המשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר שסיימת את כתיבת הבחינה, מסור את המחברת לידי המשגיח ועזוב בשקט את חדר הבחינה.

אנא הקפד על טוהר הבחינות!

הוראות לנבחן אקסטרני

1. ודא כי במדבקה שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים ופרטי השאלון שתיבחן בו, והדבק אותה על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחן אינטרני

1. ודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון שתיבחן בו.
2. הדבק על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך מדבקת נבחן (ללא שם) ומדבקת שאלון.
3. אם לא קיבלת מדבקות, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחנים

1. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו), היות וחלק זה לא ייסקר.
2. עמודים ששימשו כדפי טיוטה, יש לציין בראש העמוד את המילה טיוטה.
3. אין להשתמש בטיפקס במחברת הבחינה. אם ברצונך למחוק – העבר קו או (X) על הכתוב.
4. במחברת הבחינה יש לכתוב בעט בלבד.
5. אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.
6. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, על מנת למנוע עיכובים בזיהוי הנבחן וברישום הצינונים.

ב ה צ ל ח ה !

הערכה שלישית

הערכה שניה

הערכה ראשונה

<p>12 סמל שאלון 17 رقم النموذج</p> <p>שם השאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية</p> <p>הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان</p>	<p>18 מועד 21 موعد</p> <p>37 סמל מ"ס 32 رقم المدرسة</p> <p>31 מס' תעודת זהות 23 رقم الهوية</p> <p>הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	<p>מדבקות לנבחן אינטרני ملصقة ممتحن داخلي</p>
<p>12 סמל שאלון 17 رقم النموذج</p> <p>שם השאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية</p> <p>הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان</p>	<p>18 מועד 21 موعد</p> <p>37 סמל מרב"ח 32 رقم مركز الامتحان</p> <p>31 מס' תעודת זהות 23 رقم الهوية</p> <p>הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	<p>מדבקות לנבחן אקסטרני ملصقة ممتحن خارجي</p>

מחברת בחינה אחידה – משבצות – אקסטרני/אינטרני
דפטר امتحן מוחד – מרבעת - خارجي/داخلي

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף.
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحن!

اقرأ بتمعن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء امتحانك. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك اعمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على مواد مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحنين آخرين، حتى لو توجهوا إليك.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتصال بأنواعها وما شابه - إلى غرفة الامتحان ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. إذا كانت لديك مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها، سلمها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سلم الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

نرجو التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحن الداخلي

1. تأكّد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة

على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها،

وبأن تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمتحن به مطبوعة

على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.

2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصّص لذلك،

ملصقة ممتحن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.

3. إذا لم تحصل على ملصقات، اكتب بخط يد

التفاصيل في المكان المخصّص لملصقة الممتحن.

تعليمات للممتحن الخارجي

1. تأكّد بأن تفاصيلك الشخصية وتفاصيل نموذج

الامتحان الذي تُمتحن به مطبوعة على الملصقة

التي حصلت عليها، وألصقها على غلاف

الدفتر، في المكان المخصّص لذلك.

2. إذا لم تحصل على ملصقة، اكتب بخط يد

التفاصيل في المكان المخصّص لملصقة

الممتحن.

تعليمات للممتحنين

1. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.

2. اكتب كلمة "مسودة" في رأس كلّ صفحة تستعملها مسودة.

3. لا يُسمح استعمال التبيكس (спрей) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو - مرر خطاً أو ضع (X) على المكتوب.

4. يجب الكتابة في دفتر الامتحان بقلم حبر فقط.

5. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الممتحن

وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

הבנה, הבעה ולשון

לעולים חדשים

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

			פרק א	—	הבנה והבעה:
50 נקודות	{	30 נקודות	—	הבנת הנקרא	
		20 נקודות	—	סיכום ממוזג	
		20 נקודות	—	תחביר	
			פרק ב	—	שם המספר ומערכת הצורות:
30 נקודות	{	6 נקודות	—	שם המספר	
		24 נקודות	—	פועל, שם ומילות יחס	
		100 נקודות	—	סה"כ	

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

- ד. הוראות מיוחדות: (1) יש לענות על כל השאלות **בגוף השאלון**, לפי ההוראות.
(2) לכתובת טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים (21-22) של השאלון.
(3) יש להקפיד על כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק.
(4) אין להשתמש במילון.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

פרק א — הבנה והבעה (50 נקודות)

בפרק זה שלושה טקסטים. קרא אותם, וענה על כל השאלות שאחריהם.

טקסט א

אנגלית באוניברסיטאות — על שום מה?

(מעובד על פי דותן, א' [תשע"ג]. "אנגלית באוניברסיטאות על שום מה?" **העברית, ס"א**, חוברת ד',

עמ' 147-157)

באלפיים השנים שבהן חי עם ישראל בגולה שימשה הלשון העברית שפה כתובה. ספרי התפילה נכתבו בעברית, והרבה מהספרות היהודית. רק מסוף המאה התשע-עשרה, כשהיישוב העברי החדש התחיל להתפתח בארץ-ישראל, החלה העברית בתהליך אטי לשמש לא רק לשון כתובה אלא גם לשון מדוברת וכן לשון ההוראה והלימוד בבתי הספר בארץ. באותה תקופה חברה יהודית-גרמנית ששמה "עזרה" 5 תרמה כספים לפיתוח מערכת חינוך מפוארת ברחבי הארץ — גני ילדים, בתי ספר וסמינרים למורים. היא גם סייעה בהקמת שני מוסדות חשובים בחיפה: הטכניון (מוסד אקדמי) ובית הספר הריאלי העברי.

ביום 26 באוקטובר 1913 פרסמה חברת "עזרה" מסמך ובו נקבע ששפת הלימוד של מדעי הטבע בטכניון תהיה השפה הגרמנית, "כדי ששפה זאת, שהיא תרבותית ביותר, תשמש להתפתחות המדע בעת החדשה". קביעה זאת עוררה התנגדות רבה בקרב המורים והתלמידים בבתי הספר בארץ. הם לא היו מוכנים לוותר על הוראה ועל לימוד בעברית כי ראו בלשון העברית ערך יסוד חשוב, אחד מהערכים העיקריים כדי להקים מדינה. כך החלה "מלחמת השפות". 10

במאבק הייתה אלימות רבה. תלמידים ניסו לצאת מבתי הספר וכך להביע את התנגדותם. חברת "עזרה" מצדה עירבה את הנציג הרשמי של גרמניה ואת המשטרה הטורקית, אך כל זה לא הועיל לה. בסופה של מלחמת השפות ניצחה העברית. חברת "עזרה" חזרה בה מהחלטתה ופרסמה החלטה חדשה שלפיה שפת הלימוד בטכניון תהיה עברית. אמנם בכך הסתיימה רשמית מלחמת השפות, אך מכיוון שהלשון נחשבה לערך שיש לשמור עליו, המאבק לעידוד הדיבור בעברית רק הלך והתעצם. הביטוי "עֵבְרִי, דְבַר עֵבְרִית" נהפך לסיסמה מוכרת באותו זמן. 20

נוסף על כך, הלשון נחשבה גם לגורם המאחד עולים מתרבויות ומשפות שונות. התפיסה הייתה שכדי שיהודים ממדינות שונות ייהפכו לחברה מגובשת בארץ, יש לדבר וללמוד בשפה אחת, השפה העברית, ועל כן צריך למחוק כל סימן של תרבות אחרת. 25

לא לכתוב באזור זה
لا تكتب في هذه المنطقة

בעשורים האחרונים גברה השפעת האנגלית במידה רבה, ובימינו היא הולכת וגדלה עוד יותר בעקבות כלי התקשורת, הקולנוע והטלוויזיה. כיום האנגלית מתחילה לתפוס את מקומה של העברית במוסדות להשכלה גבוהה בארץ. ברוב האוניברסיטאות תחום מדעי הטבע מתנהל למעשה באנגלית, העבודות האקדמיות נכתבות באנגלית וכך גם המחקרים. אפילו נשמעת הדרישה שבכל החוגים ילמדו קורס אחד או שניים באנגלית.

30

יש סכנה אמתית שהאנגלית תיהפך להיות שפת האוניברסיטאות. ואף יותר מזה – השפה האנגלית עלולה להפוך עם הזמן גם לשפה המועדפת בבתי הספר התיכוניים ובבתי הספר היסודיים. אין ספק כי אנו חייבים לעצור את התופעה לפני שתתפשט. יש לזכור כי הלשון העברית, לשונו של העם, היא ערך עליון במדינת ישראל. מכאן שזכותו היסודית של כל אזרח ושל כל סטודנט במדינה ללמוד בשפה העברית, השפה הרשמית של ישראל. הרי חופש הביטוי אין פירושו למנוע ביטוי בשפה העברית.

35

עם כל זאת אין אני מציע לנתק את הקשר בין מדינת ישראל למדע העולמי ולמנוע מן הסטודנט הישראלי את הגישה לקדמה. ההפך הוא הנכון. אך אסור שהקשר למדע העולמי יבוא במקום השימוש בעברית. האקדמיה ללשון העברית, שתפקידה לחקור את הלשון העברית ולכוון את התפתחותה, שוקדת שנים רבות על מונחים מדעיים בעברית ועל מילונים מקצועיים לתחומי המדע השונים. ההוראה האקדמית אפשרית היום בעברית גם אם מדי פעם בפעם צריך להיעזר במונח שעדיין אין לו תחליף עברי. אין שום סיבה שלא להמשיך את ההוראה בעברית.

40

45

השאלות

ענה על שאלות 1-5 על פי טקסט א.

1. א. לפי שורות 9-14, מה הייתה הסיבה לפרוץ "מלחמת השפות"?

(נקודה אחת)

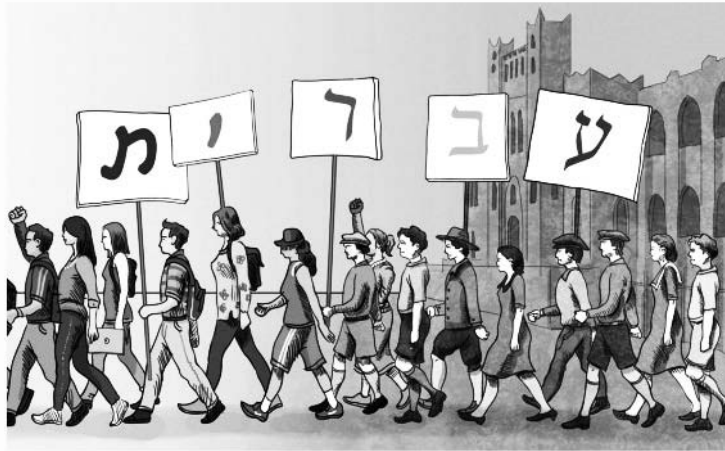
ב. לפי שורות 15-25, מדוע היה חשוב ששפת הדיבור בארץ תהיה עברית? ציין שתי

סיבות. (2 נקודות)

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

2. לפניך תמונה.

(מתוך אתר האינטרנט של העיתון "ישראל היום", www.israelhayom.co.il, 20 בדצמבר 2013)

א. העתק מן הטקסט משפט המבטא את הרעיון המובע בתמונה. (2 נקודות)

ב. הסבר את קביעתך. (2 נקודות)

3. לדברי כותב הטקסט, יש כיום סכנה אמתית שהאנגלית תתפוס את מקומה של העברית באוניברסיטאות.

הצג מתוך הטקסט שתי עובדות שעליהן יכול הכותב לבסס את דבריו אלו. (2 נקודות)

/המשך בעמוד 5/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

4. "חברת 'עזרה' חזרה בה מהחלטתה". (שורות 17-18)

מה פירוש צירוף המילים "חזרה בה מהחלטתה" במשפט זה?

הקף את התשובה הנכונה. (נקודה אחת)

— חזרה על החלטתה

— אישרה את החלטתה

— ביטלה את החלטתה

— חשבה על החלטתה

5. הכותרת של הטקסט, "אנגלית באוניברסיטאות — על שום מה?", מנוסחת בתבנית של

שאלה. מה התשובה הנכונה ביותר על שאלה זאת, המשקפת את דעת הכותב?

הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

— לימוד בשפה האנגלית באוניברסיטאות תורם למדע.

— אין שום סיבה שלא ללמד בעברית באוניברסיטאות.

— ברוב האוניברסיטאות מתנהל תחום מדעי הטבע באנגלית.

— יש חשיבות אקדמית ללימוד בשפה האנגלית באוניברסיטאות.

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

טקסט ב

מדען, דבר עברית

(מעובד על פי רוזנטל, ר' [2013]. "מדען, דבר עברית: על הגפרור שהצית את מלחמת השפות; וגם: כללים לשימוש בלשון מדעית בכלי התקשורת". **הד האולפן החדש**, גיליון 100, עמ' 15-21)

הקרב על שפת ההוראה בטכניון היה שיאו של מאבק, ורגע חשוב מאוד בתחילת השפה העברית. מאבק זה נגע למעשה בשתי שאלות שונות. השאלה האחת היא אם יש ללמד את המדעים בעברית. ההחלטה על כך משפיעה על כמה עניינים: באיזו שפה ידבר המורה עם תלמידיו, באיזו שפה ייכתבו חומרי הלימוד במדעים, ובאיזו שפה יכתבו התלמידים את עבודותיהם. השאלה האחרת היא באיזו שפה ייכתב מילון המונחים במדעים: אם במילון ייכתבו מונחים בעברית בלבד, או שייכתבו מונחים בלועזית. אם המילון ייכתב בעברית בלבד, יתגשם רצונם של מחדשי העברית להימנע משימוש במילים לועזיות בשפה.

על השאלה הראשונה – בנוגע לשפת ההוראה – עדיין אין תשובה. לאחרונה פורסם שבטכניון מבקשים ללמד קורסים מסוימים בשפה שאינה עברית, והוויכוח שהחל ב"מלחמת השפות" התעורר מחדש. ההוראה בשפות זרות החלה לחדור גם לכל שאר המוסדות להשכלה גבוהה בישראל. בכינוסים בישראל, חוקרים ישראלים מציגים פעמים רבות את מחקריהם בשפה האנגלית. הסיבה הידועה לכך היא שברוב תחומי המדע החוקר מתבסס בעיקר על ספרות מדעית בשפות אחרות, ומשתמש במילים ובמונחים לועזיים. חוקרים שרוצים להתקדם בעולם האקדמיה כותבים את עבודותיהם באנגלית כדי שיוכלו לפרסם אותן.

בשל התפשטות האנגלית באוניברסיטאות בארץ והסכנה הנשקפת מכך לעברית, יש לשמור על השפה העברית. הייתי מצפה ממוסדות האקדמיה להעניק לנושא תשומת לב ולפתח לא רק כלים לכתובה מדעית אלא גם להדגיש את החשיבות של כתיבה ראויה בשפה העברית. יש ללמד את התלמידים לכתוב בעברית עשירה וברורה.

גם התשובה על השאלה השנייה, בנוגע למילון המונחים במדעים, אינה פשוטה. במהלך השנים מאז מלחמת השפות יצאו לאור מילונים מדעיים רבים, מקיפים ומסודרים, שחלק מן המונחים שבהם היו בלועזית. גם במילון המודרני לפיזיקה, שיצא לאור בשנת 1993, רוב המונחים אינם עבריים. אם כן, יוצרי המילונים העבריים החדשים, ובוודאי המילון המדעי, הגיעו למסקנה שלא לכל מונח לועזי צריך ואפשר למצוא תחליף עברי. יש לאפשר שימוש במונחים לועזיים כשאינן תחליף עברי מתאים. רק כך נוכל לקבל טקסטים מדעיים איכותיים ומדויקים. אפשר לקבוע ששילוב מילים לועזיות בטקסט עברי בכמות הנכונה ובמקום הנכון אינו מאיים על השפה העברית ואינו פוגע בה. להפך, הוא מעשיר אותה. כך הדבר בתחום המדעים.

/המשך בעמוד 7/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

35
 אם כן יש להבחין בין שתי השאלות שהצגתי קודם, ואין לקשור אותן זו לזו. אפשר להתווכח אם יש צורך ללמד ולכתוב במוסד ישראלי בשפה זרה, אך אין להשתמש בסיבה של מחסור במונחים בעברית כדי לתמוך בהוראה או בכתיבה בלועזית. העברית הסתדרה תמיד עם מילים לועזיות המשובצות בה וכך תסתדר גם העברית המדעית. לעומת זאת, אם ילמדו או יכתבו מדעים בלועזית, תאבד לנו העברית המדעית. אין לנו נכסים תרבותיים לשוניים רבים כל כך שנוותר עליהם ללא מאבק.

השאלות

ענה על השאלות 6-8 על פי טקסט ב.

6. מדוע חוקרים בתחום המדעים בארץ נוהגים להשתמש דווקא בשפה האנגלית? (2 נקודות)

7. א. הסבר מהי הדרך שהכותב מציע להצגת המונחים במילון המונחים למדעים. (3 נקודות)

ב. לאיזו מטרה מזכיר הכותב את המילון המודרני לפיזיקה? (שורות 24-25) (2 נקודות)

8. "במהלך השנים מאז מלחמת השפות יצאו לאור מילונים מדעיים רבים, **מקיפים** ומסודרים". (שורות 23-24)

מה פירוש המילה "מקיפים" במשפט זה?
 הקף את התשובה הנכונה. (נקודה אחת)

- מצומצמים
- מקצועיים
- נפרדים
- כוללים

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

טקסט ג

לימודי משפטים באנגלית

(מעובד על פי כהן-אליה, מ' [2014]. **Ynet**. Let Them Study in English, אוזור מ-ynet.co.il)
ב-5 בספטמבר 2016

כאשר הקמנו את המסלול ללימודי משפטים באנגלית חשבנו על שתי מטרות לתכנית האקדמית: קידום המחקר האקדמי בישראל ומתן אפשרות לסטודנטים זרים ללמוד משפטים בישראל.

בעקבות הפרסומים שלנו הגיעו אלינו פניות רבות מצד יהודים מצפון אמריקה ומאירופה. הם רצו לעודד את ילדיהם לעלות לארץ באמצעות התכנית. בעקבות זאת הבנו שפתיחת מסלול בשפה האנגלית תאפשר לחזק את הקשר בין ישראל ליהודי התפוצות. התכנית תוביל לעליית צעירים יהודים איכותיים מרחבי העולם והם ישתלבו בשוק העבודה המקומי ויהיו לחלק מן האוכלוסייה הישראלית. זאת הזדמנות אמיתית לאותם צעירים ללמוד משפטים בישראל בשפתם.

המתנגדים לתכנית, שקוראים לעצמם "שומרי השפה העברית", מיהרו לטעון ש"תכנית ללימודי משפטים באנגלית היא לא פחות מסכנה קיומית לשפה העברית". ובכן, מי שדואג לעתידה של השפה העברית יכול להירגע. פתיחת המסלול ללימודי משפטים באנגלית לא תפגע בשפה העברית ולא תערער על קיומה. המעמד של העברית במדינת ישראל הוא חזק ויציב; כיום העברית היא שפת האם של רוב הישראלים. דווקא מלחמתם של "שומרי השפה" בתכנית היא שיכולה לפגוע בניסיון שלנו לקשר בינינו ובין צעירי יהדות העולם. צעירים אלה רוצים להתקרב לארץ, ללמוד בה, לעבוד בה, להתפתח בה ואף לחיות בה.

ללא לימודים באנגלית לא נוכל לקיים קשר הדדי בין תרבויות ולא נוכל לחשוף את הסטודנטים הזרים לתרבות הישראלית. שיתוף פעולה בין האקדמיה בישראל ובין מוסדות להשכלה גבוהה בחו"ל יתרום לאיכות האקדמיה בישראל. מי שמתנגד לתכניות הוראה בשפה האנגלית בעולם האקדמיה מסרב לקבל כי העולם השתנה.

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

השאלות

ענה על השאלות 9-11.

9. ציין שני יתרונות להקמת המסלול ללימודי משפטים באנגלית בארץ, לדעתו של כותב טקסט ג. (2 נקודות)

10. לדעתו של כותב טקסט ג, מדוע מלחמתם של "שומרי השפה" בתכנית תפגע בקשר בין ישראל ובין צעירי יהדות העולם? (3 נקודות)

11. הקטע שלפניך מבוסס על שלושת הטקסטים שקראת. השלם את המילה המתאימה ביותר בכל אחד מן המקומות הריקים בקטע. (5 נקודות)

שלושת הטקסטים עוסקים ב _____ באנגלית במוסדות להשכלה גבוהה בישראל. כותב טקסט א וכותב טקסט ב _____ לכך. אחת מטענותיהם היא שהעברית היא ערך ויש _____ למענה. כותב טקסט ג חושב שלאנגלית במוסדות להשכלה גבוהה יש _____ כגון עליית צעירים יהודים לישראל, _____ הקשר עם התפוצות ועוד.

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

פרק ב – תחביר (20 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע שאלות מחמש השאלות 13-17. (לכל שאלה – 5 נקודות)

13. א. לפניך משפט.

יוצרי המילון חידשו מילים עבריות למונחים לועזיים והסכימו לשלב מילים

לועזיות בטקסטים עבריים בתחום המדע.

(1) ציין את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו. בחר מן התפקידים

האלה: נושא / נושא / משלים שם / משלים פועל.

מילים _____

לועזיים _____

(2) העתק מן המשפט הנתון שני צירופי סמיכות ושני צירופים של שם ותוארו.

צירוף סמיכות 1: _____ צירוף סמיכות 2: _____

שם ותואר 1: _____ שם ותואר 2: _____

ב. לפניך משפט: **יוצרי המילון חידשו מילים עבריות.**

הוסף יידוע לצירוף "מילים עבריות", וכתוב את המשפט מחדש.

14. א. לפניך שני משפטים.

I. **חייבים לעצור את התופעה של התפשטות האנגלית במוסדות האקדמיים בארץ.**

II. **התופעה עלולה לפגוע במעמד השפה העברית.**

חבר את שני המשפטים למשפט אחד. הוסף מילת קישור שמתאימה לקשר הלוגי

בין שני המשפטים (תוכל לשנות את סדר המשפטים).

ב. לפניך משפט. קרא אותו, וענה על הסעיף שאחריו.

בלי לימודים באנגלית לא נוכל לקיים קשר בין תרבויות.

הקף את המשפט השומר על משמעות המשפט שקראת.

• קשר בין תרבויות יוכל להתקיים, אף על פי שלא יהיו לימודים באנגלית.

• קשר בין תרבויות לא יוכל להתקיים, אם לא יהיו לימודים באנגלית.

(שים לב: סעיף ג של השאלה בעמוד הבא)

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

ג. לפניך משפט. קרא אותו, וענה על הסעיף שאחריו.

מלחמת השפות עוררה את הצורך ליצור מאגר מונחים עברי בכל תחומי המדעים.

הקף את המשפט המבטא את הרעיון במשפט שקראת.

- למען מלחמת השפות התעורר הצורך ליצור מאגר מונחים בכל תחומי המדעים.
- למרות מלחמת השפות התעורר הצורך ליצור מאגר מונחים בכל תחומי המדעים.
- בעקבות מלחמת השפות התעורר הצורך ליצור מאגר מונחים בכל תחומי המדעים.
- לקראת מלחמת השפות התעורר הצורך ליצור מאגר מונחים בכל תחומי המדעים.

15. א. לפניך שני משפטים. **הקף** את מילת הקישור או את מילת השעבוד המתאימה

ביותר בכל משפט, לפי הקשר הלוגי שבו.

(1) **אם / כאשר / כדי ש** עם ישראל חי בגולה, הוא שמר על הלשון העברית

הכתובה והשתמש בה בעיקר בתפילה ובספרות.

(2) גרמנית הייתה שפת המדע ושפת התרבות, **לעומת זאת / לכן / אף על פי כן,**

לטענת ראשי "עזרה", השפה הגרמנית הייתה צריכה להיות שפת הלימוד של

מדעי הטבע.

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

ב. לפניך שלושה משפטים. חבר אותם לקטע לכיד. הוסף מילות קישור מתאימות.

— למורים באוניברסיטאות בארץ אסור למנוע מן הסטודנטים את הזכות לכתוב בעברית.

— הזכות לכתוב בעברית היא זכותו היסודית של כל סטודנט בארץ.

— באוניברסיטאות רבות בארץ דורשים כיום להגיש עבודות באנגלית.

16. א. באפריל 2014 שלחו נציגים מן האקדמיה ללשון העברית הודעה לרשימת החברים,

ובה כתבו: "אתם מוזמנים להצטרף אלינו למאבק נגד לימודים אקדמיים באנגלית במוסדות להשכלה גבוהה".

כתוב את ההודעה בדיבור עקיף.

ב. הפוך את המשפט שלפניך לדיבור ישיר:

ראשי "עזרה" טענו שהשפה הגרמנית היא השפה המקובלת עליהם.

ג. לפניך משפט.

העלייה לישראל היא התחלה חדשה.

הפוך את המשפט הנתון ללשון עבר.

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

17. א. לפניך שלושה משפטים, ובהם חסרים צירופים של סמיכות. השלם את הצירופים החסרים על פי המילים שבסוגריים.

(1) לפי _____ (מסקנה + החוקרים), לא לכל מונח לועזי צריך ואפשר למצוא תחליף עברי.

(2) במוסדות להשכלה גבוהה בארץ מציעים כיום _____ (מסלולים + לימוד) רבים בשפה האנגלית.

(3) _____ (המעמד + העברית) במדינת ישראל הוא חזק ויציב.

ב. (1) הפוך לרבים את הצירוף "החלטה רשמית".

(2) הפוך ליחיד את הצירוף "חששות כבדים".

פרק ג — שם המספר ומערכת הצורות (30 נקודות)

בפרק זה שני חלקים:

חלק I: שאלת חובה — שאלה 18 (6 נקודות)

חלק II: שאלות בחירה 19-23 (24 נקודות)

חלק I: שאלת חובה — שם המספר (6 נקודות)

ענה על שאלה 18.

18. א. לפניך קטע ובו מספרים מודגשים. כתוב את המספרים המודגשים במילים.

<p><u>טופס רישום לקורס יסוד בלשון העברית לסטודנטים שהם עולים חדשים</u></p> <p>שם: ישראל כהן</p> <p>תאריך לידה:</p> <p>10 _____ בינואר 1995</p> <p>מקום מגורים:</p> <p>כפר הסטודנטים, בניין מספר 5 _____</p> <p>מחיר הקורס:</p> <p>3,056 _____ ש"ח — אפשר</p> <p>לשלם ב- 2 _____ תשלומים.</p>

ב. לפניך משפט, ובו מספר מודגש.

החודש ה- **12** בלוח השנה העברי נקרא אלול.

לפניך ארבע אפשרויות לכתוב המספר במילים. **הקף** את הצורה הנכונה.

- החודש השתים-עשר בלוח השנה העברי נקרא אלול.
- החודש השנים-עשר בלוח השנה העברי נקרא אלול.
- החודש השתים-עשרה בלוח השנה העברי נקרא אלול.
- החודש השנים-עשרה בלוח השנה העברי נקרא אלול.

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

חלק II: שאלות בחירה — פועל, שם ומילות יחס (24 נקודות)

בחלק זה חמש שאלות. ענה על ארבע מן השאלות 19-23 (לכל שאלה — 6 נקודות).

19. לפניך שלושה סעיפים א-ג, ובכל אחד מהם שני משפטים.

במשפט הראשון בכל סעיף יש מילה מודגשת. ציין את השורש של המילה המודגשת, והשלם את המשפט השני באמצעות **פועל, שם פועל או שם מאותו השורש** של המילה המודגשת, לפי ההקשר.

א. החוקרים כותבים מאמרים באנגלית כדי שיוכלו לְפַרְסֵם אותם בעולם האקדמי הבינְ-לאומי.

• השורש של המילה לְפַרְסֵם הוא: _____ .

• חוקרים מאמינים ש _____ מאמרים באנגלית יקדם אותם.

ב. ילדים קטנים מרבים לְטַעוֹת בין זכר לנקבה בשמות בעברית.

• השורש של המילה לְטַעוֹת הוא: _____ .

• גם מבוגרים לפעמים _____ .

ג. בקיץ האחרון נחתו בישראל 82 עולים חדשים בְטִיֶסָה ישירה מצרפת.

• השורש של המילה בְטִיֶסָה הוא: _____ .

• לדבריהם, הם תמיד חלמו _____ לישראל כי כאן הוא ביתם.

20. לפניך שישה שמות. מיין אותם בטבלה שלפניך, לפי דרך התצורה שלהם.

מְקוֹמִי, בְּטוּי, מְלַחְמָה, מְלוֹן, מוֹסָד, מְסָלוֹל

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי

لا تكتب في هذه المنطقة

21. לפניך שישה משפטים, ובכל אחד מהם מודגשת מילה בצורת הבינוני. מתחת לכל משפט כתב אם המילה המודגשת היא **פועל**, **שם תואר** או **שם עצם**, לפי ההקשר שלה במשפט.

א. מלחמתם של "שומרי השפה" נובעת מדאגה לעתיד של השפה העברית.

ב. חוקרים אלו **מתנגדים** להוראה בשפה האנגלית בעולם האקדמיה.

ג. שילוב נכון של מילים לועזיות בטקסט עברי **יוצר** טקסט מדויק.

ד. יש אנשים שרוצים למחוק כל סימן של תרבות אחרת שהביאו אתם **העולים**.

ה. כדי שהחברה בארץ תיהפך לחברה **מגבשת** יש לדבר וללמוד בשפה העברית.

ו. בטכניון **מבקשים** ללמד קורסים מסוימים בשפה שאינה עברית.

22. לפניך קטע שחסרים בו חמישה **פעלים**.

השלם במקומות הריקים את צורת הפועל המתאימה, לפי שם הפועל שבסוגריים.

במחקר ש _____ (להיערך) במכללות אקדמיות בישראל בדקו החוקרים מה

דעתם של הסטודנטים על לימודים בשפה האנגלית. החוקרים מצאו שהסטודנטים לא

_____ (לגלות) התלהבות רבה להשתתף בקורסים ששפת ההוראה בהם היא

אנגלית, אולי מפני שהם לא _____ (להכיר) קורסים כאלה מתקופת בית הספר

או מפני שהם חששו שהם לא _____ (להבין) את התכנים שיילמדו בשפה האנגלית.

המחקר מצא שהסטודנטים אשר _____ (להשתתף) בקורסים מסוג זה שיפרו

רק במידה מועטה את הידע שלהם בשפה האנגלית.

(מתוך מאמר מאת דוניצה-שמידט, ס' וענבר-לוריא, ע' [2014]. "הוראת קורסי תוכן בשפה האנגלית

במכללות לחינוך". בתוך **סוגיות בהוראת שפות בישראל**, עמ' 198-221)

23. א. לפניך שלושה משפטים.

בכל משפט פתוב את הטיית הגוף הנכונה של מילת היחס שבסוגריים.

- (1) עם ישראל שמר על השפה העברית אלפיים שנה. הוא שמר _____ (על) בעיקר בתפילה ובספרות.
- (2) המילון המודרני לפיזיקה יצא לאור בשנת 1993. רוב המונחים _____ (ב) אינם עבריים.
- (3) חייבים לעצור את התופעה לפני שתתפשט. מי שיכול לעצור _____ (את) הם ראשי האוניברסיטאות.

ב. לפניך שלושה משפטים.

בכל משפט פתוב את מילת היחס המתאימה.

- (1) בימינו האנגלית משפיעה _____ העברית במידה רבה.
- (2) מוסדות אקדמיים רבים מעוניינים _____ תכניות לימוד בשפה האנגלית.
- (3) מוסדות אקדמיים בארץ משתפים פעולה _____ מוסדות אקדמיים בעולם, כדי לקדם מחקר בין־לאומי איכותי.

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

מדבקות משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.

בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضاً.

بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"